

هنرمندان در میان دولبه تیز قیچی

نمایش نوکر شیطان نوشته رسول بانگین باطراحی، کارگردانی و تهیه کنندگی فاطمه زمانی از ۲۴ مهر ساعت ۱۹:۳۰ در سالن استاد جعفر والی تالار محراب روی صحنه می‌رود. احمد رضا نور الهی، سیلوش ضابط، رضا حسین نژاد، مهر داد قادری، فرید گلر بزم، مینا ترکمن، مسعود تاج‌کریمی، علیرضا یلسری، پویا آصفی، سیدمجید حسینی، پرستش پور میرزا، پور بارضایی، عاز فرستمی، آرمان مرانی، ایمان راعی، فاطمه زمانی، سمیه رجبی، علی صدیقی سعید، نگین بیگی و لیلا صفری بازیگران آن هستند. خبرنگار صبا با محوریت این نمایش به گفت‌وگو با فاطمه زمانی کارگردان نمایش نوکر شیطان نشست

فرهمناد ناظریان
گفت‌وگو

فاطمه زمانی: تئاتر، مانند مدرسه و دانشگاه است.

وقتی ما این صحنه را تعطیل و یا ترک می‌کنیم، یعنی

در حساس‌ترین شرایط که نیاز به دانش و آگاهی داریم

دانشگاه را تعطیل کرده‌ایم، و ذهن‌مان را به حواشی

معطوف کرده‌ایم که هیچ کدام راهگشا نیستند.

درصد آن را نیز تغییر دهیم.

قهوه‌چی و دونوچه اضافه کردم.

از ابتدای آشنایی خود با تئاتر بگویید؟

تئاتر را با بازیگری شروع کردم و در ۳۰ اجرای صحنه‌ای به عنوان بازیگر، ایفای نقش کرده‌ام و در حوزه کارگردانی ۱۳ اثر را به روی صحنه برده‌ام. نمایش بازی‌مرگ در سال ۱۳۹۸ از موفق‌ترین اجراهایم بود. در دو سال اخیر نیز این افتخار نصیبم شد که به عنوان پرکارترین هنرمند در عرصه کارگردانی و بازیگری انتخاب شوم.

اینده این نمایش از کجاشکل گرفت؟

نوکر شیطان، نمایشنامه‌ای از استاد رسول بانگین از نمایشنامه‌نویسان مطرح ایران است، که تاکنون موفق به کسب جایزه‌های خارجی و داخلی متعددی شده‌اند. خواندن متن‌هایی که با محوریت مرگ هستند بر لیم جلب توجه بود. نمایشنامه نوکر شیطان توجه من را از همان ابتدا جلب کرد، و تصمیم به کارگردانی آن گرفتم. داستان نمایشنامه؛ در قهوه‌خانه و در سال ۱۳۵۷ می‌گذرد. تعدادی افراد در قهوه‌خانه مشغول حرف‌های بی‌پهلو هستند که نقش مثبت این نمایشنامه قهوه‌چی به آنها تذکر می‌دهد، اما کسی به او اهمیت نمی‌دهد، در ادامه یک شخصیت سوزن‌آلود وارد جریان نمایش می‌شود که تا انتها هم مشخص نمی‌شود از کجا آمده است، اما با تأثیری که روی افراد قهوه‌خانه می‌گذارد، باعث درگیری و نزاع بین آنها می‌شود، و در نهایت این درگیری موجب مرگ یکی از آنها می‌شود.

این نمایش دارای لحظات کمیک فرخ‌بخشی است و با ۱۳ بازیگر اجرایی رده، متن اصلی ۱۰ نقش داشت که من به آن‌ها یک شاعر

این نمایش در چه سبکی اجرا و پرداخت شده است؟

این نمایشنامه، یک مضمون خوب و قوی در زیر متن دارد، که می‌تواند پایه‌های فلسفی داشته باشد. در روایت پر دازی، از دو سبک کمدی و تراژیک تبعیت می‌کند و به شیوه رئالیسم جادویی اجرا می‌شود. تئاتر چندتوع مخاطب دارد؛ مخاطب عام و مخاطب خاص. نوکر شیطان نمایشی است که می‌تواند با المان‌هایی نظر همه مخاطبان را جلب کند چرا که هم لحظه‌های کمدی دارد هم اینکه مفهومی و فنی است.

نمایش چند دقیقه است؟

این نمایش در ابتدا در ۹۰ دقیقه آماده شده بود که در ادامه به علت معذورت‌های سالن به ۸۰ دقیقه تقابیل یافت.

در شکل‌گیری روند نمایشنامه از مشورت‌های نویسنده

نمایش، رسول بانگین هم کمک گرفتید؟

از ابتدای اثر ارتباط خوبی با نویسنده داشتیم و معمولاً هر سؤالی که در متن برایم پیش می‌آمد را پاسخ می‌دادند. بیشترین کمکی که از ایشان گرفتیم برای فهمیدن عمق مطلبی که در زیر متن دیالوگ‌ها نهفته بود. در انتها نیز فیلم کار را برای‌شان ارسال کردیم. در اجرا ۸۰ درصد وفادار به متن اصلی بودم اما به دلیل ممیزی‌ها مجبور شدیم ۴۰

تمرینات شما از چه زمانی شروع شد و چقدر طول کشید تا

این نمایشنامه آماده‌اجرای عموم شود؟

از ۱۵ اردیبهشت، سال ۱۴۰۱ تمرینات خود را شروع کردیم. و در طول هشت ماه، در ۱۱۱ جلسه ۳ ساعته نمایش برای اجرای عموم آماده شد.

آیا در زمانی که تصمیم به تمرین و اجرای این نمایش

گرفتید، پیش‌بینی مقارن شدن شرایط حاضر را، با اجرای

نمایش می‌کردید؟

خیر، به هیچ عنوان، ما حتی این پیش‌فرض را داشتیم که با توجه به ظرفیت سالن محراب ممکن نمایش نوکر شیطان در دو نوبت اجرا شود. همچنین تمام تصمیمات مامینی بر تبلیغات و قرارداد با شرکت‌هایی که تلخیص مخاطب را به عهده داشتند کنسل شد. و متأسفانه هیچ کدام را نتوانستیم انجام بدهیم. راه‌های تبلیغاتی ما در فضای مجازی کلامی نتیجه بود و تنها راه جذب مخاطب ما از راه تبلیغ دهان به دهان و کمی هم مطبوعات و رسانه‌ها شکل گرفت. من تا به حال اثر نمایشی خود را در صفحه خودم هم تبلیغ نکرده‌ام، با اینکه می‌دانستم ممکن است عدم تبلیغ اثر، منجر به خسارت‌های مادی شود. اما تحمل ضرر را برایم از قضاوت شدن قلیل قبول تر بود. متأسفانه تعریف عدل‌ای از دموکراسی در حد اذهان میان‌گروهی خودشان است، در حال حاضر نه فقط من، بلکه هنرمندان